

ПОЛТАВСЬКА
ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА
АДМІНІСТРАЦІЯ

ПДАУ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА (М. КИЇВ)
МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (М. ОДЕСА)
УНІВЕРСИТЕТ «ОПТИМА» (М. КИЇВ)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**Стан та перспективи розвитку
рекреаційно-туристичного комплексу
України: природний, соціальний,
економічний та інноваційний аспекти**

13 травня 2026 року

Полтава

УДК [338.48+379.8](082)

С 77

*Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів
Полтавського державного аграрного університету
(протокол № 9 від 27.04.2026 р.).*

Редакційна колегія:

- **Безкровний Олександр Валентинович**, к. е. н., доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету;
- **Бражник Людмила Василівна**, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету;
- **Городянська Лариса Володимирівна**, к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту, системного аналізу та міжнародних відносин Українського державного університету імені Михайла Драгоманова;
- **Єгорова Олена Володимирівна**, к. е. н., доцент, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету;
- **Зоря Олексій Петрович**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету;
- **Каролоп Олена Олександрівна**, к. пед. н., доцент, завідувачки кафедри готельно-ресторанної справи Університет «ОПТИМА» (м. Київ);
- **Логвин Михайло Михайлович**, к. геогр. н., доцент, завідувач кафедри туристичного та готельного бізнесу Полтавського університету економіки і торгівлі;
- **Олійник Валентина Дем'янівна**, к. геогр. н., доцент, доцент кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу Міжнародного гуманітарного університету;
- **Перерва Петро Григорович**, д. е. н., професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;
- **Федорченко Лілія Вікторівна**, заступник директора Департаменту - начальник управління розвитку туризму, музейної справи та охорони культурної спадщини Департаменту культури і туризму Полтавської ОВА;
- **Шуканова Анжела Анатоліївна**, к. пед. н., доцент, завідувач кафедри географії, методики її навчання та туризму Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Стан та перспективи розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України: природний, соціальний, економічний та інноваційний аспекти : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 13 травня 2026 року). Полтава : ПДАУ, 2026. 229 с.

У збірнику надруковані матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Стан та перспективи розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України: природний, соціальний, економічний та інноваційний аспекти». Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

Посвідчення ДНУ УкрІНТЕІ №429 від 27 березня 2026 року

© Колектив авторів, 2026 рік
© Полтавський державний аграрний університет

*Гарнага Анастасія Вячеславівна,
здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня;
Тютюнник Юрій Михайлович,
к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів,
економічних досліджень і туризму
Полтавський державний аграрний університет*

СУТНІСТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ МІЖНАРОДНОГО ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ

У сучасних умовах глобалізації міжнародний туристичний ринок відіграє важливу роль у розвитку світової економіки, сприяючи інтеграції країн, обміну культурними цінностями та створенню робочих місць.

Міжнародний туризм – це подорож особи за межі постійного місця проживання, що включає перетин кордону та здійснюється на термін від однієї доби до року з пізнавальною, відпочинковою, оздоровчою чи іншою метою, без здійснення оплачуваної діяльності в місці тимчасового перебування [1]. Відповідно, міжнародний туристичний ринок – це сукупність економічних відносин між туристами, туроператорами, готелями та іншими учасниками, пов'язаних із виробництвом, обміном і споживанням туристичних послуг у глобальному масштабі. Риси міжнародного туристичного ринку – це його глобальність, динамічність та значна чутливість до зовнішніх чинників. На його зростання істотно впливають економічне становище, політична стійкість, рівень безпеки, а також культурні та суспільні відмінності різних держав.

Функціонування міжнародного туристичного ринку означене впливом великої кількості чинників, які формують його прогрес та стійкість. Примітною рисою є сильна зумовленість економічним станом планети у цілому та конкретних держав. Доходи громадян, коливання обмінних курсів та знецінення грошей прямо впливають на потребу в туристичних сервісах. Не менш вагомим чинником є політична врівноваженість та ступінь захищеності територій. Будь-

які воєнні дії, скрутні обставини чи заборони на переміщення здатні відчутно скоротити рух туристів чи переспрямувати його. З огляду на це, гарантування безпеки перетворюється на один із головних показників при визначенні місць для подорожей. Іншою характерною рисою є помітний вплив чинників, пов'язаних із суспільством та культурою, а саме: звичаїв, обрядів та якості культури обслуговування. Саме вони створюють привабливість місць для туризму та визначають, наскільки задоволеними залишаться мандрівники.

Сучасний міжнародний туристичний ринок активно трансформується під впливом науково-технічного прогресу. Розвиток інформаційних технологій, онлайн-бронювання, цифрових платформ і мобільних додатків значно спрощує організацію подорожей і розширює можливості для споживачів. Ці зміни формують нові моделі взаємодії між туристами та постачальниками послуг, що робить ринок більш динамічним і різноманітним.

Саме через таку складність виникає потреба в класифікації міжнародного туристичного ринку за різними ознаками. Такий поділ дозволяє глибше зрозуміти його структуру, особливості формування попиту і пропозиції, а також ефективніше здійснювати управління туристичною діяльністю [2].

Найпоширенішим є поділ за спрямуванням туристичних потоків. Згідно з ним розрізняють в'їзний туризм, виїзний туризм, а також внутрішній туризм. За ціллю подорожі міжнародний туристичний ринок поділяється на рекреаційний, діловий, культурно-пізнавальний, лікувально-оздоровчий та релігійний. Важливою є класифікація за ступенем організації, яка передбачає поділ на організований туризм, що здійснюється через туристичні фірми, та неорганізований, коли туристи самі розробляють свої поїздки. За географічною ознакою міжнародний туристичний ринок ділиться на регіональні та міжконтинентальні ринки залежно від обсягів туристичних потоків. Окрім того, за рівнем прибутків споживачів виділяють масовий туризм, доступний широким верствам населення, та елітний туризм, орієнтований на споживачів із високим рівнем статків.

На сучасному етапі світовий туристичний ринок зазнає суттєвих змін під

впливом глобалізаційних процесів, технологічного прогресу та трансформації споживчих уподобань. Однією з ключових тенденцій є зростання популярності індивідуальних мандрівок, коли туристи надають перевагу самостійному плануванню маршрутів і бронюванню послуг через онлайн-платформи.

Важливою тенденцією є активний розвиток сталого та екологічного туризму. Все більше туристів звертають увагу на збереження природного середовища, обирають екологічно відповідальні маршрути та підтримують місцеві громади. У зв'язку з цим туристичні компанії адаптують свої пропозиції відповідно до принципів сталого розвитку. Вагомий вплив на ринок мають цифрові технології. Застосування мобільних застосунків, систем інтернет-бронювання, штучного інтелекту сприяє зростанню якості обслуговування та індивідуалізації туристичних послуг. Поряд із цим міжнародний туристичний ринок залишається вразливим до світових викликів, як-от пандемії, фінансові кризи та політична нестабільність [3].

Отже, міжнародний туристичний ринок є важливою складовою глобального господарства, що стимулює економічне зростання та міжнародну співпрацю. Він характеризується динамічністю, сезонністю та залежністю від економічних, політичних і соціальних факторів. Класифікація міжнародного туристичного ринку дозволяє систематизувати його структуру та ефективніше аналізувати основні процеси. Нинішні тенденції розвитку вказують на посилення значення електронних технологій, персоналізацію пропозицій і спрямованість на екологічну стійкість.

Список використаних джерел:

1. Міжнародний туризм. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Міжнародний_туризм (дата звернення: 03.04.2026).
2. Класифікація міжнародних туристичних ринків за цілями подорожей. URL: <https://studfile.net/preview/2299597/page:48/> (дата звернення: 03.04.2026).
3. Тенденції розвитку міжнародного ринку туристичних послуг. URL: <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=5187&i=16> (дата звернення: 03.04.2026).

<i>Гарнага А. В., Тютюнник Ю. М.</i> СУТНІСТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ МІЖНАРОДНОГО ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ	52
<i>Городянська Л. В.</i> КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ УПРАВЛІНЦІВ ДЛЯ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ	55
<i>Горяча О. Л., Боровський С. В.</i> МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ: УПРАВЛІНСЬКИЙ, ПРАВОВИЙ ТА МАРКЕТИНГОВИЙ ВИМІРИ	60
<i>Гуров Р. М., Цвілий С. М.</i> АДАПТИВНА МОДЕЛЬ ДОНАЛЬДА КІРПАТРИКА ДЛЯ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ ФАХІВЦІВ З ТУРИЗМОЗНАВСТВА	64
<i>Даниленко В. В.</i> ПРОГРЕСИВНІ ВЕБ-ЗАСТОСУНКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТУРИСТИЧНОГО СЕРВІСУ	67
<i>Даценко А. О.</i> <i>Науковий керівник – Олійник В. Д.</i> ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	71
<i>Даценко А. О., Цвілий С. М.</i> ПРАКТИКООРІЄНТОВАНА МОДЕЛЬ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ	76
<i>Дерев'яно А. В., Тютюнник Ю. М.</i> СІЛЬСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ: ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ ДЕФІНІЦІЙ	79
<i>Дехтяр Н. А.</i> СТРАТЕГІЇ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ	82
<i>Єгорова О. В., Куценко О. О., Носач В. С.</i> РОЗВИТОК АГРОТУРИЗМУ В УКРАЇНІ: КОНЦЕПЦІЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ЦИФРОВОЇ ПЛАТФОРМИ GREENESCAPE	86
<i>Золотько Н. Є., Шуканова А. А.</i> ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ У ТУРИСТИЧНІЙ ІНДУСТРІЇ ФРН	90
<i>Копилець Є. В., Шкурпела М. О.</i> РОЛЬ ЗАКЛАДІВ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У РОЗВИТКУ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ	93
<i>Корньова В. Ю., Сухорукова А. Л.</i> УДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВИХ МЕХАНІЗМІВ СТИМУЛЮВАННЯ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ	96